

บทที่ 3 ภาพรวมธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคล

3.1 ความเป็นมา

ธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคลในที่นี่ จะหมายถึงสินเชื่อส่วนบุคคลประเภทไม่มีหลักทรัพย์ค้ำประกัน (Unsecured Loan) ซึ่งเติบโตมาพร้อมกับธุรกิจบัตรเครดิต โดยสถาบันการเงินที่ประกอบธุรกิจบัตรเครดิตมักจะทำธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคลประเภทนี้ควบคู่ไปด้วย สินเชื่อส่วนบุคคลแบบไม่มีหลักทรัพย์ค้ำประกัน เป็นธุรกิจที่มีการขยายตัวอย่างรวดเร็ว ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากในปี 2545 มีการออกกฎหมายเพื่อควบคุมสินเชื่อของธุรกิจบัตรเครดิตเข้มข้นขึ้น ด้วยการกำหนดรายได้ขั้นต่ำของผู้ใช้บริการ 15,000 บาทขึ้นไป ทำให้ผู้ประกอบการในระบบต้องหาช่องทางปล่อยสินเชื่ออื่น ๆ เพิ่มขึ้นเพื่อไม่ให้กระทบฐานลูกค้า โดยเฉพาะสินเชื่อส่วนบุคคลที่เป็นสินเชื่อแบบไม่มีหลักทรัพย์ค้ำประกันสามารถเพิ่มช่องทางการปล่อยสินเชื่อได้เป็นอย่างดี เนื่องจากมีความคล่องตัวและสามารถอำนวยความสะดวกให้แก่ลูกค้าเมื่อยามจำเป็นหรือเกิดเหตุฉุกเฉินในชีวิตประจำวัน

ปัจจุบันธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคลมีกฎเกณฑ์ที่ชัดเจนในการกำกับดูแล ธนาคารแห่งประเทศไทยสามารถออกกฎหมายในการควบคุมธุรกิจประเภทนี้ โดยการใช้อำนาจตามพระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. 2551 ผลจากการกำกับดูแลที่กำหนดให้มีการจัดส่งรายงานข้อมูลธุรกรรมสินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับ ทำให้ธนาคารแห่งประเทศไทยสามารถติดตามและวิเคราะห์การทำธุรกรรมของผู้ประกอบการในระบบอย่างใกล้ชิด หากเห็นว่าปริมาณธุรกรรมมีการขยายตัวเร็วเกินไปก็จะออกกฎเกณฑ์เพื่อลดความร้อนแรงของธุรกิจลง โดยมีจุดประสงค์หลักคือป้องกันการขยายตัวของหนี้ภาคครัวเรือนไม่ให้มากเกินไปจนก่อให้เกิดผลกระทบต่อเศรษฐกิจของประเทศ และต้องการคุ้มครองผู้บริโภคเพื่อไม่ให้ถูกเอาเปรียบจากผู้ประกอบการ

3.1.1 ความหมายของธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคล

คำนิยามของสินเชื่อส่วนบุคคล และสินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับ ตามประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง กิจการที่ต้องขออนุญาตตามข้อ 5 แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 58 (เรื่อง ธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคล) เดือนมิถุนายน 2548 ตามข้อ 1 ในประกาศ ดังต่อไปนี้

สินเชื่อส่วนบุคคล หมายถึง การให้กู้ยืมเงิน การรับซื้อ ซื้อลด หรือรับช่วงซื้อลดตัวเงินหรือตราสารเปลี่ยนมืออื่นใดแก่บุคคลธรรมดา โดยมีได้ระบุวัตถุประสงค์ หรือมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ได้มาซึ่งสินค้าหรือบริการ และไม่มีวัตถุประสงค์เพื่อนำไปใช้ในการประกอบธุรกิจของตนเอง

สินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับ (Personal Loan Restriction) หมายถึงสินเชื่อส่วนบุคคลเฉพาะที่ไม่มีทรัพย์สินหรือทรัพย์สินเป็นหลักประกัน แต่ให้รวมถึงสินเชื่อที่เกิดจากการให้เช่าซื้อและการให้เช่าแบบลีสซิ่งในสินค้าที่ผู้ประกอบการจมิได้จำหน่ายเป็นทางการค้าปกติ ยกเว้นในสินค้าประเภทรถยนต์และรถจักรยานยนต์ ทั้งนี้ไม่รวมถึง สินเชื่อเพื่อการศึกษา สินเชื่อเพื่อการเดินทางไปทำงานในต่างประเทศ สินเชื่อเพื่อรักษาพยาบาล สินเชื่อเพื่อสวัสดิการพนักงานที่หน่วยงานต้นสังกัดได้มีการทำสัญญากับสถาบันการเงิน และสินเชื่อตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยประกาศกำหนด

3.1.2 ประเภทของสินเชื่อส่วนบุคคล

สินเชื่อส่วนบุคคล (Personal Loan) สามารถแบ่งได้ออกเป็น 2 ประเภท (โชติชัย สุวรรณภรณ์ และคณะ, 2548) ดังภาพที่ 3.1 ประกอบด้วย

1) **สินเชื่อแบบมีหลักประกัน (Secured Loan)** คือสินเชื่อที่ให้แก่บุคคลธรรมดา โดยมีหลักทรัพย์สินค้ำประกัน เช่น สินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย สินเชื่อเพื่อการเช่าซื้อ

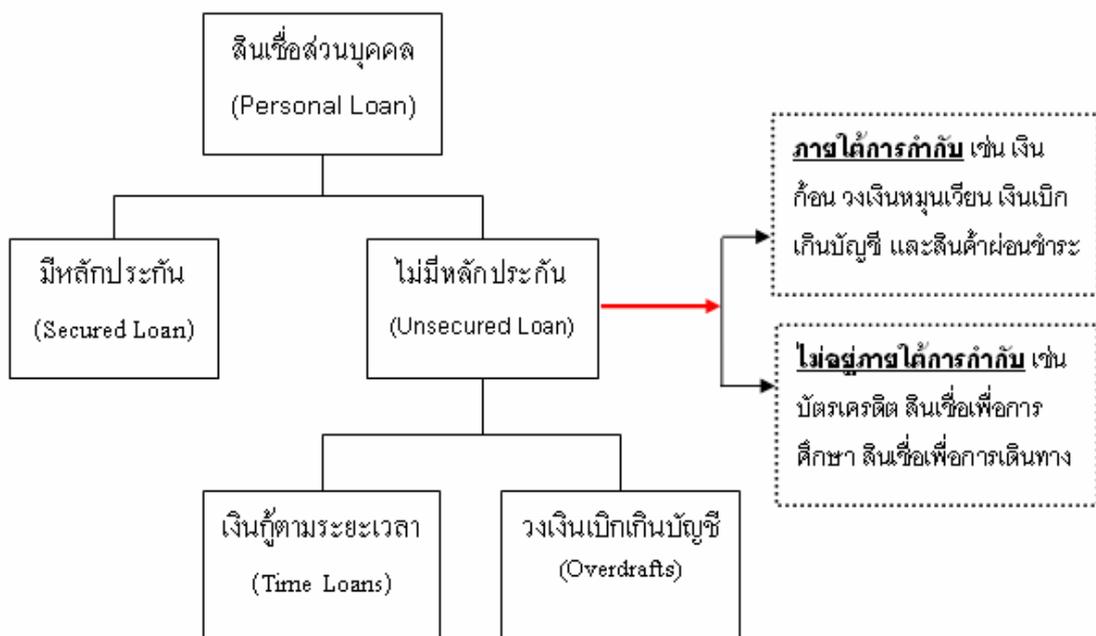
2) **สินเชื่อแบบไม่ต้องมีหลักประกัน (Unsecured Loan)** คือสินเชื่อที่ให้แก่บุคคลธรรมดา ซึ่งมีได้ระบุวัตถุประสงค์เพื่อให้ได้มาซึ่งสินค้าและบริการ และไม่มีวัตถุประสงค์เพื่อนำไปใช้ในการประกอบธุรกิจ โดยไม่มีทรัพย์สินใด ๆ เป็นหลักประกันในการขอสินเชื่อ เช่น สินเชื่อเงินสด และวงเงินเบิกเกินบัญชี โดยสินเชื่อแบบไม่มีหลักประกัน สามารถแบ่งออกเป็น

(1) **เงินกู้ตามระยะเวลา (Term Loans)** เป็นสินเชื่อเงินก้อนหรือสินเชื่อเงินสดที่ปล่อยให้ลูกค้าในคราวเดียว โดยมีการกำหนดระยะเวลาและจำนวนเงินที่ต้องผ่อนชำระที่แน่นอน ซึ่งผู้ประกอบการแต่ละแห่งจะกำหนดระยะเวลาสูงสุดในการผ่อนชำระหนี้สินเชื่อ เช่น 3 ปี 5 ปี และระยะเวลาขั้นต่ำในการปิดบัญชีการจ่ายชำระสินเชื่อดังกล่าวไว้ เช่น ห้ามปิดบัญชีก่อน 6 เดือน มิฉะนั้นอาจต้องเสียค่าปรับ หรือไม่มีการยกเว้นค่าธรรมเนียมให้ เป็นต้น ทั้งนี้ เงินกู้ตาม

ระยะเวลา ส่วนใหญ่จะถูกกำหนดเพื่อจุดประสงค์ที่เฉพาะเจาะจง เพื่อความจำเป็นในชีวิตประจำวัน ได้แก่ การกู้เพื่อซ่อมแซมบ้าน การกู้เพื่อการศึกษา การกู้เพื่อท่องเที่ยว เป็นต้น

(2) **วงเงินเบิกเกินบัญชี (Overdrafts)** เป็นวงเงินสินเชื่อหมุนเวียน ที่ให้วงเงินแก่ลูกค้า ในยามฉุกเฉิน เหมาะสำหรับการดำเนินธุรกิจหรือบุคคลที่ต้องการสำรองวงเงินสินเชื่อไว้ในยามจำเป็น โดยสามารถเบิกถอนเงินสดภายในวงเงินที่กำหนดได้ทันทีที่ต้องการผ่านตู้ ATM หรือเช็คเงินสด ซึ่งเงื่อนไขการจ่ายชำระคืนไม่ตายตัวเหมือนสินเชื่อประเภทแรก ทั้งนี้ ดอกเบี้ยของสินเชื่อประเภทนี้ส่วนใหญ่จะสูงกว่าสินเชื่อประเภทแรก จากที่เป็นสินเชื่อที่เพิ่มความสะดวกไม่ว่าผู้กู้จะนำเงินไปใช้เพื่อวัตถุประสงค์ใดก็ตาม ในขณะที่วงเงินที่ได้จะน้อยกว่าสินเชื่อประเภทแรก จากลักษณะที่เหมือนเป็นวงเงินเพิ่มเติม ในการเสริมสภาพคล่องชั่วคราว อันเป็นการเพิ่มสิทธิ์ในการสามารถใช้งิน มากกว่าสินเชื่อประเภทแรกที่มีความจำเป็นมากกว่า และมีภาระผูกพันที่แน่นอนตั้งแต่เริ่มกู้

ภาพที่ 3.1
ประเภทของสินเชื่อส่วนบุคคล

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย

ภายหลังจากภาครัฐได้เข้ามากำกับดูแลสินเชื่อส่วนบุคคลแบบไม่มีหลักทรัพย์ค้ำประกัน ทำให้สินเชื่อแบบไม่มีหลักประกันยังสามารถแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ สินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับ และสินเชื่อส่วนบุคคลที่ไม่อยู่ภายใต้การกำกับ เป็นสินเชื่อแบบไม่มีหลักประกันที่มีวัตถุประสงค์ในการใช้ชัดเจน เช่น สินเชื่อบัตรเครดิต สินเชื่อเพื่อการศึกษา สินเชื่อเพื่อการรักษาพยาบาล และสินเชื่อเพื่อการเดินทางไปต่างประเทศ เป็นต้น

โดยธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคลมีความคล้ายคลึงกับธุรกิจสินเชื่อบัตรเครดิต (ศูนย์วิจัยกสิกรไทย) ตรงที่เป็นสินเชื่อที่ไม่มีหลักทรัพย์หรือบุคคลค้ำประกัน และสามารถอำนวยความสะดวกในการเพิ่มสภาพคล่องให้แก่ผู้ใช้บริการในยามฉุกเฉินได้ทันที ส่วนความแตกต่างคือความต้องการลูกค้าเป้าหมายคนละกลุ่ม โดยธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคลแบบไม่มีหลักทรัพย์ค้ำประกันมุ่งเน้นให้บริการลูกค้าที่มีรายได้น้อยกว่า 15,000 บาทต่อเดือน ในขณะที่ธุรกิจบัตรเครดิตบริการลูกค้าที่มีรายได้ขั้นต่ำ 15,000 บาทต่อเดือนขึ้นไป รวมทั้งจุดประสงค์หลักในการใช้ประโยชน์ก็มีความแตกต่างกันในแง่ที่สินเชื่อส่วนบุคคลแบบไม่มีหลักทรัพย์ค้ำประกันเป็นการให้สินเชื่อเงินก้อนหรือวงเงินสินเชื่อที่ให้แก่ลูกค้าเพื่อจุดประสงค์ที่จำเป็นในชีวิตประจำวันหรือในยามฉุกเฉินที่มีความต้องการใช้เงินสด ในขณะที่บัตรเครดิตเพื่อการซื้อสินค้ากับร้านค้าที่รับบัตรเพื่อใช้แทนเงินสดเป็นหลัก

3.2 ภาพรวมของธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับ

สินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับเป็นส่วนหนึ่งของสินเชื่อส่วนบุคคลที่ไม่มีหลักประกันในระบบ เป็นสินเชื่อพื้นฐานที่เข้าถึงระบบรากหญ้าของสังคมไทยก่อนที่จะมีสินเชื่อประเภทอื่น ๆ เช่น เช่าซื้อ และบัตรเครดิต โดยในช่วงปี 2545 สินเชื่อส่วนบุคคลมีวิวัฒนาการและพัฒนาการมากขึ้น เนื่องจากมีผู้ประกอบการหลายกลุ่มได้เข้ามาทำธุรกิจนี้อย่างจริงจังทั้งกลุ่มธนาคารพาณิชย์ และกลุ่มผู้ประกอบการที่มีโชครถนาคาร์ ทำให้มีการให้บริการแก่ผู้ที่ต้องการใช้บริการอย่างทั่วถึงทุกระดับรายได้ ซึ่งต่างจากในอดีต ที่การให้บริการจะจำกัดอยู่ในกลุ่มที่มีรายได้สูง หรือในเมืองใหญ่เท่านั้น อีกทั้งทำให้ผู้ประกอบการสามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้สะดวก รวดเร็ว และครอบคลุมทั่วประเทศ เช่น ระยะเวลาในการอนุมัติสินเชื่อที่เร็วขึ้น ลดวงเงินการขอสินเชื่อให้ต่ำลง เพื่อให้ผู้ประกอบการรายย่อยสามารถขอสินเชื่อได้ การขยายเวลาการผ่อนชำระนานขึ้น เป็นต้น

ตารางที่ 3.1 จากข้อมูลสินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับ พบว่าลูกค้ำกลุ่มที่มีระดับรายได้ต่ำเป็นตลาดที่มีขนาดใหญ่ที่สุดจำนวน 6,530,062 บัญชี คิดเป็นสัดส่วนสูงถึงร้อยละ 63.20 ของผู้ให้บริการทั้งหมดในระบบ และหากรวมลูกค้ำกลุ่มที่มีระดับรายได้ปานกลางอีกจำนวน 2,855,778 จะมีสัดส่วนสูงถึงร้อยละ 90.84 ของผู้ให้บริการทั้งหมดในระบบ ซึ่งทั้งสองกลุ่มมีสัดส่วนยอดคงค้างเงินให้สินเชื่อรวมกันที่ร้อยละ 64.68 ของยอดคงค้างสินเชื่อส่วนบุคคลทั้งระบบ เนื่องจากวงเงินกู้ต่อรายบัญชีของกลุ่มลูกค้ำที่มีรายได้ต่ำและปานกลางจะต่ำกว่าวงเงินสินเชื่อต่อรายบัญชีที่ปล่อยให้กับกลุ่มลูกค้ำที่มีระดับรายได้สูงและลูกค้ำประเภทอื่นๆ แต่หากพิจารณาสัดส่วนยอดคงค้างสินเชื่อผิดนัดชำระนี้พบว่ากลุ่มลูกค้ำที่มีระดับรายได้ปานกลางผิดนัดสูงสุดที่จำนวน 3,623 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 43.90 ของสินเชื่อผิดนัดทั้งระบบ เนื่องจากยอด

ตารางที่ 3.1

ฐานระดับรายได้ของผู้ให้บริการสินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับทั้งระบบ
ณ สิ้นเดือนธันวาคม 2551

ระดับรายได้ ¹	จำนวน บัญชี	สัดส่วน ร้อยละ	ยอดคงค้าง (ล้านบาท)	สัดส่วน ร้อยละ	NPL (ล้าน บาท)	สัดส่วน ร้อยละ
รายได้ต่ำ	6,530,062	63.20	73,853	32.23	2,993	36.28
รายได้ปานกลาง	2,855,778	27.64	74,363	32.45	3,623	43.90
รายได้สูง	357,990	3.47	29,203	17.75	949	11.50
อื่น ๆ	588,352	5.69	51,718	22.57	687	8.32
รวมทั้งระบบ	10,332,182	100.00	229,137	100.00	8,252	100.00

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย

¹ **รายได้ต่ำ** หมายถึง รายได้น้อยกว่าหรือเท่ากับ 15,000 บาท **รายได้ปานกลาง** หมายถึงช่วงรายได้ตั้งแต่ 15,001-50,000 บาท **รายได้สูง** หมายถึง รายได้มากกว่า 50,000 บาท ขึ้นไป และ **อื่น ๆ** หมายถึงกลุ่มลูกหนี้ที่มีการพิจารณากระแสเงินสดเข้าในบัญชีเงินฝากของผู้บริโภคซึ่งฝากไว้กับสถาบันการเงินเฉลี่ยต่อเดือนเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า 6 เดือน

คงค้างเงินให้สินเชื่อต่อบัญชีของกลุ่มลูกค้าที่มีระดับรายได้ปานกลางมีจำนวนสูงกว่าลูกค้าที่มีรายได้น้อยซึ่งอยู่ระดับ 26,014 และ 10,452 บาทต่อบัญชีตามลำดับ จึงสรุปได้ว่าสินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับ เป็นสินเชื่อที่รองรับผู้มีรายได้น้อยถึงรายได้ปานกลางในประเภทของสินเชื่อเพื่อการอุปโภคบริโภคที่ไม่มีหลักประกัน และเป็นสินเชื่อเนกประสงค์ที่เข้าถึงประโยชน์โดยตรงของลูกค้าได้ดีกว่าบัตรเครดิต ช่วยให้กลุ่มลูกค้าที่มีระดับรายได้น้อยไม่ต้องหันไปหาเงินกู้นอกระบบที่มีอัตราดอกเบี้ยจะสูงมาก ซึ่งอาจจะเกิดปัญหาตามมาภายหลังได้

3.2.1 ลักษณะโครงสร้างธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับในปี 2551

1) โครงสร้างผู้ประกอบการสินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับและผลิตภัณฑ์สินเชื่อ

จากตารางที่ 3.2 ธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคลมีผู้ประกอบการหลัก ๆ ที่สำคัญในระบบอยู่ 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มธนาคารพาณิชย์จดทะเบียนในประเทศไทย กลุ่มสาขาธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศ และกลุ่มผู้ประกอบการธุรกิจที่ไม่ใช่ธนาคาร (Non-Bank) จากรายงานของธนาคารแห่งประเทศไทย พบว่า มีจำนวนผู้ประกอบการธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคลทั้งสิ้น 42 ราย (ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551) ประกอบด้วยกลุ่มธนาคารพาณิชย์ไทยจำนวน 14 ราย สาขาธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศจำนวน 2 ราย และกลุ่มผู้ประกอบการธุรกิจที่ไม่ใช่ธนาคารจำนวน 26 ราย

สำหรับประเภทผลิตภัณฑ์สินเชื่อส่วนบุคคลแบบไม่มีหลักทรัพย์ค้ำประกันที่อยู่ภายใต้การกำกับ มีบริการอยู่ 4 ประเภท คือ เงินก้อน วงเงินสดหมุนเวียน (Revolving Credit) วงเงินเบิกเกินบัญชี (Overdrafts) และสินเชื่อผ่อนชำระ โดยกลุ่มธนาคารพาณิชย์จดทะเบียนในประเทศไทย และสาขาธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศจะให้บริการผลิตภัณฑ์ประเภทเงินก้อน วงเงินสดหมุนเวียน และวงเงินเบิกเกินบัญชี ในขณะที่กลุ่มผู้ประกอบการธุรกิจที่ไม่ใช่ธนาคารจะเน้นการให้บริการผลิตภัณฑ์ที่เป็นเงินก้อนและสินเชื่อผ่อนชำระ

ตารางที่ 3.2

รายชื่อผู้ประกอบการและผลิตภัณฑ์สินเชื่อส่วนบุคคลแบบไม่มีหลักประกัน

ณ สิ้นเดือนธันวาคม 2551

ชื่อสถาบันผู้ประกอบการ	ชื่อผลิตภัณฑ์	ประเภท
กลุ่มธนาคารพาณิชย์จดทะเบียนในประเทศไทย รวม 14 ราย		
1. ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน)	1. สินเชื่อเอกประสงค์ 2. สินเชื่อกรุงไทยธนวิภู	เงินก้อน O/D
2. ธนาคารสแตนดาร์ดชาร์เตอร์ด (ไทย) จำกัด (มหาชน)	1. สินเชื่อบุคคลสแตนดาร์ดชาร์เตอร์ด 2. วงเงินสแตนด์บายแคช 3. วงเงินพิเศษส่วนบุคคล 4. สินเชื่อสมาร์ตแคช	เงินก้อน R/C O/D เงินก้อน /OD
3.ธนาคาร ไทยธนาคาร จำกัด (มหาชน)	1. Personal Cash	เงินก้อน
4. ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน)	1. สินเชื่อหมุนเวียน Speedy Cash 2. สินเชื่อบุคคล Speedy Loan	O/D เงินก้อน
5. ธนาคารยูโอบี จำกัด (มหาชน)	1. สินเชื่อบุคคล ยูโอบี ไอแคช 2. วงเงิน ยูโอบี แคชพลัส	เงินก้อน O/D
6. ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน)	1. สินเชื่อกรุงศรี สไมล์ แคช ไลน์	R/C,O/D
7. ธนาคารธนชาติ จำกัด (มหาชน)	1. สินเชื่อสารพัดนึก	O/D
8. ธนาคารนครหลวงไทย จำกัด (มหาชน)	1. SCIB T-LOAN 2. SCIB Credit 3. SCIB VIP Credit 4. SCIB Salary Plus	เงินก้อน R/C R/C R/C
9. ธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน)	1. TMB Ready Cash 2. TMB Cash 2 Go 3. TMB Balance Transfer	R/C เงินก้อน เงินก้อน/OD
10. ธนาคารเกียรตินาคิน จำกัด (มหาชน)	1. สินเชื่อเงินสดส่วนบุคคล	เงินก้อน

ชื่อสถาบันผู้ประกอบการ	ชื่อผลิตภัณฑ์	ประเภท
กลุ่มธนาคารพาณิชย์จดทะเบียนในประเทศไทย (ต่อ)		
11. ธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน)	1. สินเชื่อเงินสดทันใจกสิกรไทย	R/C
12. ธนาคารเอไอจี เพื่อรายย่อย จำกัด	NA	
13. ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน)	NA	
14. ธนาคารไทยเครดิตเพื่อรายย่อย จำกัด (มหาชน)	NA	
กลุ่มสาขาธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศ รวม 2 ราย		
1. ซิตีแบงก์ เอ็น.เอ.	1. ซิตีแบงก์เรดดีเครดิต 2. ซิตีแบงก์เรดดีเครดิต พรีเมียม	R/C เงินก้อน, R/C
2. ธนาคารฮ่องกงและเซี่ยงไฮ้ แบงกิ้ง คอร์ปอเรชั่น จำกัด	1. สินเชื่อบุคคล เอชเอสบีซี	เงินก้อน
กลุ่มผู้ประกอบการที่มีใช้ธนาคาร รวม 26 ราย		
1. บ.อีซี บาย จำกัด (มหาชน)	1. บัตรกดเงินสด ยูเมะพลัส 2. สินเชื่อผ่อนชำระอีซีบาย	R/C สินค้าผ่อนชำระ
2. บ.จีอี แคปปิตอล (ประเทศไทย) จำกัด	1. จีอี มั่นใจ เฟิร์สชอยส์ 2. จีอี มั่นใจ เพอร์ซันนัลเครดิต 3. สินเชื่ออเนกประสงค์คิกแคช	สินค้าผ่อนชำระ เงินก้อน เงินก้อน
3. บ.อิชอน ธนสินทรัพย์ (ไทยแลนด์) จำกัด (มหาชน)	1. สินเชื่อบุคคล 2. สินค้าเงินผ่อน	เงินก้อน สินค้าผ่อนชำระ
4. บ.บัตรกรุงไทย จำกัด (มหาชน)	1. สินเชื่อบุคคล KTC Cash 2. KTC Cash Revolve	เงินก้อน R/C
5. บ.เจเนอรัล คาร์ด เซอร์วิสเซส จำกัด	1. สินเชื่อพาวเวอร์บาย 2. เซ็นทรัลเพอร์ซันนัลโลน	สินค้าผ่อนชำระ และ R/C เงินก้อน
6. บ.ซิตีคอร์ป ลิสซิ่ง (ประเทศไทย) จำกัด	NA	
7. บ.เอไอจีคาร์ด (ประเทศไทย) จำกัด	NA	
8. บ.เซทเทเลม (ประเทศไทย) จำกัด	1. เซทเทเลม เพอร์ซันนัลโลน 2. สินเชื่อเงินผ่อนเซทเทเลม	เงินก้อน สินค้าผ่อนชำระ

ชื่อสถาบันผู้ประกอบการ	ชื่อผลิตภัณฑ์	ประเภท
กลุ่มผู้ประกอบการธุรกิจที่มีใช้ธนาคาร (ต่อ)		
9. บ.บัวตองศรีอยุธยา จำกัด	1. สินเชื่อพิเศษตรีมไลน์	เงินก้อน
10. บ.พรอมิส (ประเทศไทย) จำกัด	1. สินเชื่อบุคคล พรอมิส 2. สินเชื่อ VIP	เงินก้อน R/C
11. บ.เค ที บี ลีสซิ่ง จำกัด	1. สินเชื่อเช่าซื้อสินค้าอุปโภค	เงินก้อน
12. บ.แคปปิตอล โอเค จำกัด	1. สินเชื่อเงินสดพร้อมใช้ แคปปิตอลโอเค	เงินก้อน
13. บ.สินมิตร จำกัด	NA	
14. บมจ.สยาม เจเนอรัล แฟคตอริง จำกัด	1. สินเชื่อบุคคล บมจ.สยาม เจเนอรัล แฟคตอริง	เงินก้อน
15. บ.ซิงเกอร์ประเทศไทย จำกัด	1. เงินด่วนซิงเกอร์	เงินก้อน
16. บ.ศักดิ์สยามพาณิชย์ลีสซิ่ง จำกัด	NA	
17. บ.วัฒนาธนสินทรัพย์ จำกัด	NA	
18. บ.ไซเบอร์เนตติคส์ จำกัด	1. ไซเบอร์เนตติคส์ เพอร์ซันนัล ไลน์	เงินก้อน
19. บ.เมืองไทย ลีสซิ่ง จำกัด	1. สินเชื่อส่วนบุคคล	เงินก้อน
20. บ. วี แคช เอ็นเตอร์ไพรส์ จำกัด	1. สินเชื่อเงินสด วีแคช	เงินก้อน
21. บ.เอเชียเสริมกิจลีสซิ่ง จำกัด (มหาชน)	1. สินเชื่อส่วนบุคคล	เงินก้อน
22. บ. ซี มาสเตอร์ อินเตอร์เทรด จำกัด	NA	
23. บ.ไทยพาณิชย์ลีสซิ่ง จำกัด (มหาชน)	1. สินเชื่อลีสซิ่ง	เงินก้อน
24. บ.จีอี แคปปิตอล ออโต้ลีส จำกัด (มหาชน)	NA	
25. บ.นครหลวงสุวรรณภูมิลีสซิ่ง จำกัด	NA	
26. บ.โตโยต้า ลีสซิ่ง (ประเทศไทย) จำกัด	NA	

ที่มา : ข้อมูลผู้ประกอบการจากเว็บไซต์ธนาคารแห่งประเทศไทย ส่วนข้อมูลผลิตภัณฑ์จากเว็บไซต์
ของผู้ประกอบการ

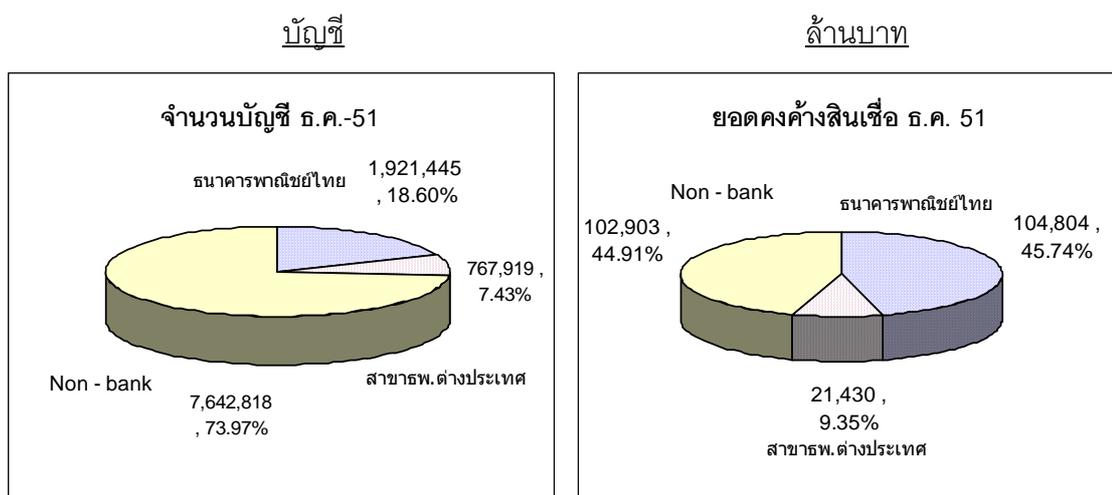
หมายเหตุ : R/C หมายถึง Revolving Credit, O/D หมายถึง Overdrafts

2) โครงสร้างสินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับจากจำนวนบัญชีและยอดคงค้างเงินให้สินเชื่อ

จากภาพที่ 3.2 จากข้อมูลเดือนธันวาคม 2551 ธนาคารแห่งประเทศไทยรายงานจำนวนบัญชีที่มียอดเงินให้สินเชื่อคงค้างพบว่า จำนวนบัญชีทั้งระบบมีจำนวนทั้งสิ้น 10,332,182 บัญชี ประกอบด้วยจำนวนบัญชีกลุ่มธนาคารพาณิชย์จดทะเบียนไทยจำนวน 1,921,445 บัญชี คิดเป็นร้อยละ 18.60 ของจำนวนบัญชีรวมทั้งระบบ กลุ่มสาขาธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศจำนวน 767,919 บัญชี คิดเป็นร้อยละ 7.43 ของจำนวนบัญชีรวมทั้งระบบ และกลุ่มผู้ประกอบการธุรกิจที่มีใช้สถาบันการเงินจำนวน 7,642,818 บัญชี คิดเป็นร้อยละ 73.97 ของจำนวนบัญชีรวมทั้งระบบ แต่เมื่อพิจารณายอดคงค้างสินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับทั้งระบบมีจำนวนทั้งสิ้น 229,137 ล้านบาท ประกอบด้วยยอดคงค้างของกลุ่มธนาคารพาณิชย์จดทะเบียนไทยจำนวน 104,804 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 45.74 ของยอดคงค้างรวมทั้งระบบ กลุ่มสาขาธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศจำนวน 21,430 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 9.35 ของยอดคงค้างรวมทั้งระบบ และกลุ่มผู้ประกอบการธุรกิจที่มีใช้สถาบันการเงินจำนวน 102,903 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 44.91 ของยอดคงค้างรวมทั้งระบบ

ภาพที่ 3.2

จำนวนบัญชีและยอดคงค้างเงินให้สินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับ ณ สิ้นธันวาคม 2551

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย

เมื่อพิจารณาส่วนแบ่งตลาดจากจำนวนบัญชีและยอดคงค้างเงินให้สินเชื่อ พบว่า กลุ่มผู้ประกอบการธุรกิจที่มีโชธนาคารเป็นผู้ครอบครองตลาดด้านจำนวนบัญชีลูกค้าโดยมีส่วนแบ่งตลาดสูงสุดถึงร้อยละ 73.97 ในขณะที่กลุ่มธนาคารพาณิชย์จดทะเบียนในประเทศไทยเป็นผู้ครองตลาดด้านยอดคงค้างเงินให้สินเชื่อมีส่วนแบ่งตลาดสูงสุดที่ร้อยละ 45.74 ซึ่งสูงกว่ากลุ่มผู้ประกอบการธุรกิจที่มีโชธนาคารเล็กน้อย แต่ถ้าหากคิดพิจารณา ยอดคงค้างเฉลี่ยต่อบัญชีแล้วพบว่าธนาคารพาณิชย์จดทะเบียนในประเทศไทยมียอดคงค้างต่อบัญชีสูงสุดประมาณ 54,544 บาท รองลงมาคือกลุ่มสาขาธนาคารต่างประเทศประมาณ 27,907 บาท และกลุ่มผู้ประกอบการธุรกิจที่มีโชธนาคารมี ยอดคงค้างต่อบัญชีต่ำสุดประมาณ 13,464 บาท เนื่องจากการปล่อยสินเชื่อของผู้ประกอบการแต่ละกลุ่มมีกลุ่มลูกค้าเป้าหมายที่มีฐานะระดับรายได้แตกต่างกัน วงเงินอนุมัติต่อบัญชีจึงแตกต่างกันด้วย

ตารางที่ 3.3

จำนวนบัญชีและยอดคงค้างเงินให้สินเชื่อผิคนัดชำระหนี้ (NPL)

ณ สิ้นเดือนธันวาคม 2551

ประเภทสินเชื่อผิคนัดชำระหนี้	ธพ.ไทย	สาขาธพ. ตปท.	Non - bank	รวมทั้ง ระบบ
จำนวนบัญชีที่ผิคนัด (บัญชี)	65,744 (24.70)	34,091 (12.81)	166,305 (62.49)	266,140 (100)
สัดส่วนจำนวนบัญชีที่ผิคนัดต่อ จำนวนบัญชีทั้งระบบ (ร้อยละ)	3.42	4.44	2.18	2.58
ยอดคงค้างสินเชื่อผิคนัด (ล้านบาท)	3,093 (37.49)	1,249 (15.13)	3,910 (47.38)	8,252 (100)
สัดส่วนยอดคงค้างที่ผิคนัดต่อยอด คงค้างสินเชื่อทั้งระบบ (ร้อยละ)	2.95	5.83	3.80	3.60

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บเป็นสัดส่วนร้อยละเมื่อเทียบกับทั้งระบบ

จากตารางที่ 3.3 เมื่อพิจารณาจำนวนบัญชีที่มียอดคงค้างเงินให้สินเชื่อที่ผิคนัดชำระหนี้ตั้งแต่ 3 เดือนขึ้นไปพบว่า จำนวนบัญชีที่ผิคนัดชำระหนี้ทั้งระบบมีจำนวนทั้งสิ้น 266,140

บัญชี ประกอบด้วยจำนวนบัญชีของกลุ่มธนาคารพาณิชย์จดทะเบียนไทยจำนวน 65,744 บัญชี คิดเป็นร้อยละ 24.70 ของจำนวนบัญชีรวมทั้งระบบ กลุ่มสาขาธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศ จำนวน 34,091 บัญชี คิดเป็นร้อยละ 12.81 ของจำนวนบัญชีรวมทั้งระบบ และกลุ่มผู้ประกอบการที่มีใช้สถาบันการเงินจำนวน 166,305 บัญชี คิดเป็นร้อยละ 62.49 ของจำนวนบัญชีรวมทั้งระบบ แต่เมื่อพิจารณายอดคงค้างเงินให้สินเชื่อที่ผิดนัดชำระหนี้ตั้งแต่ 3 เดือนขึ้นไปพบว่า จำนวนยอดคงค้างสินเชื่อที่ผิดนัดชำระหนี้ทั้งระบบมีจำนวนทั้งสิ้น 8,252 ล้านบาท ประกอบด้วยยอดคงค้างของกลุ่มธนาคารพาณิชย์จดทะเบียนไทยจำนวน 3,093 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 37.49 ของยอดคงค้างรวมทั้งระบบ กลุ่มสาขาธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศจำนวน 1,249 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 15.13 ของยอดคงค้างรวมทั้งระบบ และกลุ่มผู้ประกอบการที่มีใช้สถาบันการเงินจำนวน 3,910 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 47.38 ของยอดคงค้างรวมทั้งระบบ

จากสัดส่วนจำนวนบัญชีและยอดคงค้างสินเชื่อผิดนัดชำระหนี้ 3 เดือนขึ้นไป พบว่า กลุ่มผู้ประกอบการที่มีใช้ธนาคารมีสัดส่วนสูงสุดทั้งด้านจำนวนบัญชีและยอดคงค้างผิดนัดชำระหนี้ คือที่ร้อยละ 62.49 และ 47.38 ตามลำดับ เนื่องจากกลุ่มผู้ประกอบการดังกล่าวมีจำนวนบัญชีลูกค้าสูงที่สุดในระบบ และมียอดคงค้างเงินให้สินเชื่อสูงใกล้เคียงกับกลุ่มธนาคารพาณิชย์จดทะเบียนในประเทศไทย รองลงมาคือกลุ่มธนาคารพาณิชย์จดทะเบียนในประเทศไทยมีส่วนแบ่งที่ระดับร้อยละ 24.70 และ 37.49 ส่วนกลุ่มสาขาธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศมีส่วนแบ่งต่ำสุดคือที่ร้อยละ 12.81 และ 15.13 ตามลำดับ ดังนั้น จึงจะเห็นได้ว่าจำนวนบัญชีและยอดคงค้างสินเชื่อผิดนัดของผู้ประกอบการแต่ละกลุ่มจะมีปริมาณมากหรือน้อยในทิศทางเดียวกันกับจำนวนบัญชีและยอดคงค้างเงินให้สินเชื่อ และเมื่อพิจารณาดัชนีผิดนัดชำระหนี้ของแต่ละกลุ่มพบว่า กลุ่มสาขาธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศมีค่าดัชนีผิดนัดชำระหนี้สูงที่สุดในระบบที่ร้อยละ 5.83 ในขณะที่ผู้ประกอบการที่มีใช้ธนาคารมีค่าดัชนีผิดนัดชำระหนี้รองลงมาที่ร้อยละ 3.80 ส่วนธนาคารพาณิชย์จดทะเบียนในประเทศไทยมีค่าดัชนีผิดนัดชำระหนี้ต่ำที่สุดในระบบที่ร้อยละ 2.95

3) โครงสร้างสินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับแยกตามระดับรายได้ของผู้ใช้บริการ

เนื่องจากข้อมูลรายได้ของผู้ใช้บริการสินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับของกลุ่มผู้ประกอบการในระบบมีหลากหลาย พบว่ามีรายได้ตั้งแต่ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 5,000 บาท ถึง 50,000 บาทขึ้นไป และยังมีกลุ่มอื่น ๆ ซึ่งหมายถึง หมายถึง กลุ่มลูกหนี้ที่มีการพิจารณากระแสเงิน

สดเข้าในบัญชีเงินฝากของผู้บริโภคซึ่งฝากไว้กับสถาบันการเงินเฉลี่ยต่อเดือนเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า 6 เดือน เพื่อให้ง่ายต่อการวิเคราะห์ จึงแบ่งระดับรายได้ต่าง ๆ ออกเป็นประเภทช่วงรายได้ โดยแบ่งรายได้ตั้งแต่น้อยกว่าหรือเท่ากับ 5,000 บาท ถึง 50,000 บาทขึ้นไป ออกเป็น 3 ประเภท และอื่น ๆ อีก 1 ประเภท รวมเป็น 4 ประเภทรายได้ โดยมีรายละเอียดตาม¹

จากตารางที่ 3.4 จะเห็นได้ว่ากลุ่มธนาคารพาณิชย์จดทะเบียนในประเทศไทยมีฐานลูกค้ากลุ่มเป้าหมายคือกลุ่มระดับรายได้ปานกลางและกลุ่มอื่น ๆ โดยกลุ่มระดับรายได้ปานกลางมีสัดส่วนจำนวนบัญชีสูงที่สุดร้อยละ 42.43 รองลงมาคือกลุ่มลูกค้าอื่น ๆ มีสัดส่วนร้อยละ 26.48 เมื่อรวม 2 กลุ่มดังกล่าวนี้จะมีสัดส่วนรวมกันสูงร้อยละ 68.91 ของจำนวนบัญชีลูกค้า โดยมีปริมาณยอดคงค้างเงินให้สินเชื่อรวมกันที่ระดับร้อยละ 72.73 ในขณะที่กลุ่มสาขาธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศฐานลูกค้ากลุ่มเป้าหมายระดับรายได้ปานกลางซึ่งมีสัดส่วนสูงที่สุดที่ร้อยละ 61.12 ของจำนวนบัญชีลูกค้า โดยมีปริมาณยอดคงค้างเงินให้สินเชื่อที่ระดับร้อยละ 55.31 ส่วนกลุ่มผู้ประกอบการที่มีธนาคารมีฐานลูกค้าเป้าหมายเป็นกลุ่มลูกค้าที่มีระดับรายได้น้อยซึ่งมีสัดส่วนสูงที่สุดถึงร้อยละ 76.74 ของจำนวนบัญชีลูกค้า โดยมีสัดส่วนปริมาณยอดคงค้างเงินให้สินเชื่อร้อยละ 57.86 แสดงให้เห็นว่าลูกค้ากลุ่มเป้าหมายของกลุ่มธนาคารพาณิชย์และกลุ่มผู้ประกอบการที่มีธนาคารเป็นลูกค้าคนละกลุ่มกัน

หากพิจารณาโครงสร้างยอดคงค้างสินเชื่อผิมนัดชำระหนี้เกิน 3 เดือนขึ้นไปแยกตามระดับรายได้ จะเห็นได้ว่าสินเชื่อผิมนัดชำระหนี้ของทั้งกลุ่มธนาคารพาณิชย์ไทยและสาขาธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศมีสัดส่วนของกลุ่มลูกค้าระดับรายได้ปานกลางสูงที่สุดที่ร้อยละ 49.64 และ 47.32 ตามลำดับ รองลงมาคือกลุ่มลูกค้าที่มีระดับรายได้น้อยที่ร้อยละ 20.56 และ 23.70 ในขณะที่กลุ่มผู้ประกอบการที่มีธนาคารมีสัดส่วนของกลุ่มลูกค้าระดับรายได้น้อยสูงที่สุดที่ร้อยละ 52.74 รองลงมาคือกลุ่มลูกค้าระดับรายได้ปานกลางที่ร้อยละ 38.26 ซึ่งจะเห็นได้ว่าสินเชื่อผิมนัดชำระหนี้ส่วนใหญ่เกิดจากกลุ่มลูกค้าที่มีระดับรายได้ปานกลางและรายได้น้อย ซึ่งมีจำนวนบัญชีและยอดคงค้างสินเชื่อผิมนัดชำระหนี้ในทิศทางเดียวกันกับจำนวนบัญชีและยอดคงค้างเงินให้สินเชื่อ ยกเว้นกลุ่มอื่น ๆ ของกลุ่มธนาคารพาณิชย์จดทะเบียนไทยที่มีปริมาณสินเชื่อผิมนัดชำระหนี้ที่ต่ำมากเมื่อเทียบกับยอดคงค้างเงินให้สินเชื่อ เนื่องลูกค้ากลุ่มนี้ ส่วนใหญ่เป็นลูกค้าของธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ที่มีเงื่อนไขการปล่อยสินเชื่อโดยที่ลูกค้าต้องนำเงินเดือนผ่านเข้าบัญชีเงินฝากธนาคาร

ตารางที่ 3.4

ข้อมูลสินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับจำแนกตามระดับรายได้
ของลูกค้ารายผู้ประกอบการ ณ สิ้นเดือนธันวาคม 2551

ระดับรายได้ ของผู้ใช้บริการ	จำนวน บัญชีของ ลูกค้า	สัดส่วน ร้อยละ	ยอดคง ค้างเงิน ให้		ยอด คง		สัดส่วน NPL ต่อยอด สินเชื่อ
			สัดส่วน สินเชื่อ (ล้าน บาท)	สัดส่วน ร้อยละ	ค้าง NPL (ล้าน บาท)	สัดส่วน ร้อยละ	
ธนาคารพาณิชย์จดทะเบียนในประเทศไทย							
รายได้น้อย	461,106	24.00	10,864	10.36	636	20.56	5.85
รายได้ปานกลาง	815,278	42.43	29,713	28.35	1,536	49.64	5.17
รายได้สูง	136,261	7.09	17,719	16.91	601	19.42	3.39
อื่น ๆ	508,800	26.48	46,508	44.38	321	10.37	0.69
รวม	1,921,445	100.00	104,803	100.00	3,094	100.00	2.95
สาขาธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศ							
รายได้น้อย	203,490	26.50	3,449	16.10	296	23.70	8.58
รายได้ปานกลาง	469,338	61.12	11,852	55.31	591	47.32	4.99
รายได้สูง	66,043	8.60	3,933	18.35	100	8.01	2.53
อื่น ๆ	29,048	3.78	2,195	10.24	262	20.98	11.92
รวม	767,919	100.00	21,430	100.00	1,249	100.00	5.83
ผู้ประกอบการธุรกิจที่มีไม่ธนาคาร (Non-bank)							
รายได้น้อย	5,865,466	76.74	59,539	57.86	2,062	52.74	3.46
รายได้ปานกลาง	1,571,162	20.56	32,799	31.87	1,496	38.26	4.56
รายได้สูง	155,686	2.04	7,550	7.34	248	6.34	3.29
อื่น ๆ	50,504	0.66	3,015	2.93	104	2.66	3.45
รวม	7,642,818	100.00	102,903	100.00	3,910	100.00	3.80

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย

แต่หากพิจารณาดัชนีผิวน้ำที่ระเหย พบว่า กลุ่มธนาคารพาณิชย์จดทะเบียนในประเทศไทยมีค่าดัชนีรวมต่ำที่สุดในระบบที่ร้อยละ 2.95 และเมื่อจำแนกดัชนีผิวน้ำที่ระเหยตามระดับรายได้ของลูกค้า พบว่ากลุ่มลูกค้าที่มีระดับรายได้ต่ำมีค่าดัชนีผิวน้ำที่ระเหย 5.85 รองลงมาเป็นกลุ่มลูกค้าที่มีระดับรายได้ปานกลางและรายได้สูงมีค่าดัชนีผิวน้ำที่ระเหย 5.17 และ 3.39 ตามลำดับ ส่วนกลุ่มลูกค้าอื่น ๆ มีดัชนีผิวน้ำที่ระเหยต่ำสุดที่ร้อยละ 0.69 ในขณะที่กลุ่มสาขาธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศมีดัชนีผิวน้ำที่ระเหยรวมสูงที่สุดในระบบที่ร้อยละ 5.83 เมื่อจำแนกตามรายได้ของกลุ่มลูกค้า พบว่ากลุ่มลูกค้าอื่น ๆ มีค่าดัชนีผิวน้ำที่ระเหย 11.92 รองลงมาคือกลุ่มลูกค้าที่มีระดับรายได้ต่ำและปานกลางมีค่าดัชนีผิวน้ำที่ระเหย 8.58 และ 4.99 ตามลำดับ และลูกค้าที่มีรายได้สูงมีดัชนีผิวน้ำที่ระเหย 2.53 ส่วนกลุ่มผู้ประกอบการที่มีธนาคารมีดัชนีผิวน้ำที่ระเหยรวมระดับกลางในระบบที่ร้อยละ 3.80 โดยเมื่อจำแนกตามฐานรายได้ของกลุ่มลูกค้า พบว่ากลุ่มลูกค้าที่มีระดับรายได้ปานกลางมีดัชนีผิวน้ำที่ระเหยสูงที่สุดที่ร้อยละ 4.56 ในขณะที่กลุ่มลูกค้าที่มีระดับรายได้ต่ำและกลุ่มอื่น ๆ มีดัชนีผิวน้ำที่ระเหยที่ระดับใกล้เคียงกันคือที่ร้อยละ 3.46 และ 3.45 ตามลำดับ ส่วนกลุ่มลูกค้าที่มีระดับรายได้สูงมีค่าดัชนีผิวน้ำที่ระเหยต่ำสุดที่ร้อยละ 3.29

ดังนั้น จึงสรุปได้ว่ากลุ่มธนาคารพาณิชย์จดทะเบียนในประเทศไทยและกลุ่มสาขาธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศมีกลุ่มลูกค้าเป้าหมายกลุ่มเดียวกันคือกลุ่มลูกค้าที่มีฐานรายได้ปานกลาง ในขณะที่กลุ่มผู้ประกอบการที่มีธนาคารมีกลุ่มลูกค้าเป้าหมายที่มีฐานรายได้ต่ำ แต่เมื่อพิจารณาจากปริมาณยอดคงค้างเงินให้สินเชื่อพบว่ากลุ่มธนาคารพาณิชย์จดทะเบียนในประเทศไทยเน้นการให้สินเชื่อในสัดส่วนที่สูงกับกลุ่มลูกค้าอื่น ๆ ที่นำรายได้ฝากเข้าบัญชีธนาคาร ในขณะที่กลุ่มสาขาธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศเน้นการให้สินเชื่อในสัดส่วนที่สูงกับกลุ่มลูกค้ารายได้ปานกลาง ส่วนกลุ่มผู้ประกอบการที่มีธนาคารเน้นการให้สินเชื่อในสัดส่วนที่สูงกับกลุ่มลูกค้าที่มีระดับรายได้ต่ำ แต่เมื่อพิจารณาดัชนีผิวน้ำที่ระเหย พบว่ากลุ่มธนาคารพาณิชย์จดทะเบียนในประเทศไทยมีดัชนีผิวน้ำที่ระเหยต่ำสุดในระบบ และกลุ่มลูกค้าที่ผิวน้ำที่ระเหยสูงที่สุดคือกลุ่มลูกค้ารายได้ต่ำ ในขณะที่กลุ่มสาขาธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศมีดัชนีผิวน้ำที่ระเหยสูงที่สุดในระบบและกลุ่มลูกค้าที่ผิวน้ำที่ระเหยสูงที่สุดคือกลุ่มลูกค้าอื่น ๆ ส่วนกลุ่มผู้ประกอบการที่มีธนาคารมีดัชนีผิวน้ำที่ระเหยระดับกลางของระบบและกลุ่มลูกค้าที่ผิวน้ำที่ระเหยสูงที่สุดคือกลุ่มลูกค้าที่มีระดับรายได้ปานกลาง

ตารางที่ 3.5

สัดส่วนสินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับแยกตามระดับรายได้ของกลุ่มลูกค้า
รายกลุ่มผู้ประกอบการเทียบกับทั้งระบบ ณ สิ้นเดือนธันวาคม 2551

หน่วย : ล้านบาท

ประเภทรายการ	ธพ.ไทย	ธพ. ต่างประเทศ	Non – Bank	รวมทั้ง ระบบ
กลุ่มลูกค้าที่มีระดับรายได้ต่ำ				
จำนวนบัญชีที่มียอดคงค้าง (บัญชี)	461,106	203,490	5,865,466	6,530,062
	(7.06)	(3.12)	(89.82)	(100)
ยอดคงค้างเงินให้สินเชื่อ	10,864	3,449	59,539	73,852
	(14.71)	(4.67)	(80.62)	(100)
ยอดคงค้างสินเชื่อผิคนัดชำระหนี้	636	296	2,062	4,760
	(21.24)	(9.89)	(68.87)	(100)
กลุ่มลูกค้าที่มีระดับรายได้ปานกลาง				
จำนวนบัญชีที่มียอดคงค้าง (บัญชี)	815,278	469,338	1,571,162	2,855,778
	(28.55)	(16.43)	(55.02)	(100)
ยอดคงค้างเงินให้สินเชื่อ	29,713	11,852	32,799	74,364
	(39.96)	(15.94)	(44.11)	(100)
ยอดคงค้างสินเชื่อผิคนัดชำระหนี้	1,536	591	1,496	4,528
	(42.40)	(16.31)	(41.29)	(100)
กลุ่มลูกค้าที่มีระดับรายได้สูง				
จำนวนบัญชีที่มียอดคงค้าง (บัญชี)	136,261	66,043	155,686	357,990
	(38.06)	(18.45)	(43.49)	(100)
ยอดคงค้างเงินให้สินเชื่อ	17,719	3,934	7,550	29,203
	(60.68)	(13.47)	(25.85)	(100)
ยอดคงค้างสินเชื่อผิคนัดชำระหนี้	601	100	248	1,097
	(63.33)	(10.54)	(26.13)	(100)

ประเภทรายการ	ธพ.ไทย	ธพ. ต่างประเทศ	Non – Bank	รวมทั้ง ระบบ
กลุ่มลูกค้าอื่น ๆ				
จำนวนบัญชีที่มียอดคงค้าง (บัญชี)	508,800	29,048	50,504	588,352
	(86.48)	(4.94)	(8.58)	(100)
ยอดคงค้างเงินให้สินเชื่อ	46,508	2,195	3,015	51,718
	(89.93)	(4.24)	(5.83)	100
ยอดคงค้างสินเชื่อผิदनชำระหนี้	321	262	104	529
	(46.72)	(38.14)	(15.14)	100

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บหมายถึงสัดส่วนร้อยละเทียบกับทั้งระบบ

จากตาราง 3.5 หากพิจารณารายกลุ่มลูกค้า พบว่าทั้งกลุ่มลูกค้าที่มีระดับรายได้น้อยและปานกลางเป็นลูกค้าเป้าหมายของกลุ่มผู้ประกอบการธุรกิจที่มีใช้ธนาคารที่มีส่วนแบ่งตลาดมากที่สุดทั้งจำนวนบัญชี และยอดคงค้างเงินให้สินเชื่อ โดยกลุ่มลูกค้าที่มีรายได้น้อยมีสัดส่วนที่ร้อยละ 89.82 ของจำนวนบัญชีผู้มีรายได้น้อยทั้งระบบ และร้อยละ 80.62 ของจำนวนยอดคงค้างของผู้มีรายได้น้อยทั้งระบบ ตามลำดับ ส่วนกลุ่มลูกค้าที่มีระดับรายได้ปานกลางมีสัดส่วนที่ร้อยละ 55.02 ของจำนวนบัญชีรายได้ปานกลางทั้งระบบ และ 44.11 ของจำนวนยอดคงค้างที่มีรายได้ปานกลางทั้งระบบ ตามลำดับ โดยมียอดคงค้างเงินให้สินเชื่อสูงกว่ากลุ่มธนาคารพาณิชย์จดทะเบียนในประเทศไทยเล็กน้อยที่มีส่วนแบ่งตลาดที่ร้อยละ 39.96 ของจำนวนยอดคงค้างที่มีรายได้ปานกลางทั้งระบบ แต่กลับมียอดคงค้างสินเชื่อผิदनชำระหนี้สูงที่สุดในระบบที่ร้อยละ 42.40 ซึ่งสูงกว่ากลุ่มผู้ประกอบการธุรกิจที่มีใช้ธนาคารเพียงเล็กน้อย

ส่วนกลุ่มลูกค้าที่มีระดับรายได้สูง พบว่ากลุ่มผู้ประกอบการธุรกิจที่มีใช้ธนาคารมี ส่วนแบ่งตลาดสูงที่สุดด้านจำนวนบัญชีที่ระดับร้อยละ 43.49 ในขณะที่กลุ่มธนาคารพาณิชย์จดทะเบียนในประเทศไทยมีส่วนแบ่งตลาดสูงที่สุดทั้งยอดคงค้างเงินให้สินเชื่อและยอดคงค้างสินเชื่อผิदनชำระหนี้ที่ร้อยละ 60.68 และ 63.33 ตามลำดับ ส่วนกลุ่มลูกค้าอื่น ๆ เป็นกลุ่มลูกค้าเป้าหมายหลักของกลุ่มธนาคารพาณิชย์จดทะเบียนในประเทศไทยที่มีสัดส่วนสูงที่สุดทั้งจำนวนบัญชี ยอดคงค้างเงินให้สินเชื่อ และยอดคงค้างสินเชื่อผิदनชำระหนี้ที่ระดับร้อยละ 86.48, 89.93 และ 46.72 ตามลำดับ จากข้อมูลดังกล่าวสรุปได้ว่า หาก พิจารณาจากยอดคงค้างเงินให้สินเชื่อกลุ่มผู้

ประกอบธุรกิจที่มีโชธนาคารมีส่วนแบ่งตลาดลูกค้ำกลุ่มที่มีระดับรายได้ต่ำและปานกลางสูงสุด
ในระบบ ในขณะที่กลุ่มธนาคารพาณิชย์จดทะเบียนในประเทศไทยมีส่วนแบ่งตลาดลูกค้ำกลุ่มที่มี
ระดับรายได้สูงและกลุ่มลูกค้ำอื่น ๆ สูงที่สุดในระบบ ส่วนกลุ่มสาขาธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศ
เป็นผู้เล่นรองในทุกกลุ่มลูกค้ำ เนื่องจากผู้ประกอบการกลุ่มนี้มีเพียง 2 ธนาคาร มีสาขาน้อย
ช่องทางเข้าถึงลูกค้ำจำกัดและมีตลาดแคบ

3.2.2 ลักษณะการดำเนินธุรกิจของผู้ประกอบการสินเชื่อส่วนบุคคล

การดำเนินธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคลที่ไม่มีทรัพย์สินค้ำประกันนั้น จะให้ความสำคัญกับ
เรื่องการประเมินความเสี่ยงของผู้บริโภคที่จะขอกู้ โดยความเสี่ยงของผู้กู้แต่ละรายจะแตกต่างกัน
ซึ่งสาเหตุที่ต้องมีความเข้มงวดในการให้สินเชื่อ เนื่องจาก ผู้ประกอบการต้องลดโอกาสที่จะทำ
ให้เกิดหนี้เสียจากการปล่อยสินเชื่อ โดยวิธีเรียกว่า Credit scoring โดยผู้ประกอบการแต่ละราย
จะต้องมีการประเมินความเสี่ยงของผู้กู้ การสร้างความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคล
นั้นมึหลักการที่เป็นหัวใจในการดำเนินธุรกิจประเภทนี้คือ

- 1) การจัดการความเสี่ยงที่เหมาะสม โดยรวมถึงการตั้งราคาตามความเสี่ยงของผู้กู้
- 2) การจัดการให้ต้นทุนทางการเงินดอกเบี้ยจ่ายไม่สูงเกินไป โดยต้องมีการพิจารณา
ในการระดมเงินทุนให้เหมาะสมกับ ระดับอัตราดอกเบี้ยและอัตราเงินเฟ้อในปัจจุบัน
- 3) การควบคุมต้นทุนในการจัดการ โดยเฉพาะต้นทุนด้านบุคลากร การหาลูกค้ำใหม่
การดำเนินการด้านการตลาด และการติดตามทวงหนี้ซึ่งคิดเป็นต้นทุนที่สูง
- 4) อัตราดอกเบี้ยและค่าธรรมเนียมเรียกเก็บต้องค้ำกับความเสี่ยงและต้นทุน
ดำเนินการ

ดังนั้น หากมีการกำหนดเพดานอัตราดอกเบี้ยจะทำให้ผู้ประกอบการมีข้อจำกัดในการ
รับความเสี่ยงในลูกค้ำที่มีรายได้ต่ำ ซึ่งอาจต้องมีการเปลี่ยนกลุ่มลูกค้ำไปให้บริการกลุ่มลูกค้ำที่มี
ระดับรายได้สูงกว่า

3.2.3 ความสามารถในการแข่งขันและจุดอ่อนจุดแข็งของผู้ประกอบการ สินเชื่อส่วนบุคคล

การแข่งขันในธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคลแบบไม่มีหลักประกัน แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ การแข่งขันระหว่างธนาคารพาณิชย์และผู้ประกอบธุรกิจที่มีธนาคาร และการแข่งขันระหว่างผู้ประกอบธุรกิจที่มีธนาคารด้วยตนเอง แต่ในการดำเนินธุรกิจนั้น ผู้ประกอบการในระบบมีการแข่งขันโดยการกำหนดกลุ่มเป้าหมายจากฐานรายได้ลูกค้าที่ต่างกัน และตามความสามารถของผู้ประกอบการในระบบ หากพิจารณาต้นทุนในการดำเนินการ ผู้ประกอบกิจการที่ให้บริการสินเชื่อส่วนบุคคลที่อยู่ในธุรกิจนี้มีต้นทุนการดำเนินการต่างกัน โดยต้นทุนเงินทุน (Cost of fund) ของผู้ประกอบการที่เป็นกลุ่มธนาคารพาณิชย์นั้นต่ำกว่ากลุ่มผู้ประกอบการที่ไม่มีธนาคาร ทั้งนี้เนื่องมาจากการที่ผู้ประกอบการที่เป็นธนาคารสามารถรับเงินฝากได้ แหล่งเงินทุนที่สำคัญจึงเป็นเงินรับฝากซึ่งมีต้นทุนที่ต่ำกว่าเงินกู้ยืมที่เป็นแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบธุรกิจที่ไม่มีธนาคาร ทำให้ความสามารถในการแข่งขันด้านต้นทุนของกลุ่มธนาคารพาณิชย์สูงกว่าเล็กน้อย ซึ่งจากการศึกษาของสำนักนโยบายการเงิน สำนักเศรษฐกิจการคลัง โดย โชติชัย สุวรรณภรณ์ และคณะ, 2548 พบว่าแต่ละกลุ่มผู้ประกอบการมีจุดแข็งและจุดอ่อนแตกต่างกัน ดังนี้

1) กลุ่มธนาคารพาณิชย์ไทย มีจุดแข็ง คือมีอัตราดอกเบี้ยที่ต่ำเนื่องจากมีต้นทุนของเงินทุนต่ำ มีสาขามากทำให้มีช่องทางในการขยายธุรกิจมากขึ้น แต่มีจุดอ่อน คือขาดความชำนาญในการให้สินเชื่อส่วนบุคคลที่ไม่มีหลักประกันทำให้สามารถรับความเสี่ยงได้ต่ำ และไม่มีนวัตกรรมใหม่ ๆ ในการทำการตลาด

2) สาขานาครพาณิชย์ต่างประเทศ มีจุดแข็ง คือมีภาพลักษณ์ที่ดีในการเป็นผู้ประกอบการมีความชำนาญในการให้บริการเนื่องจากเป็นผู้เริ่มต้นในการรุกตลาด และมีนวัตกรรมใหม่ ๆ และหลากหลาย อีกทั้งมีการออกผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ เพื่อให้ตรงตามความต้องการของลูกค้า ส่วนจุดอ่อน คือมีอัตราดอกเบี้ยและค่าธรรมเนียมสูงในตลาด ช่องทางการเข้าถึงลูกค้าจำกัด และสามารถรับความเสี่ยงได้ต่ำทำให้มีขนาดของตลาดแคบ

3) ผู้ประกอบธุรกิจที่มีธนาคาร (Non Bank) มีจุดแข็ง คือรับความเสี่ยงได้สูงเนื่องจากมีความชำนาญในการทำธุรกิจประเภทนี้ และสามารถเข้าไปในกลุ่มของลูกค้าที่มีรายได้

น้อยได้และมีความหลากหลายในผลิตภัณฑ์ แต่มีจุดอ่อน คืออัตราต้นทุนทางการเงินสูงกว่าผู้ประกอบการอื่น ทำให้ขาดความสามารถในการแข่งขันทางด้านต้นทุน มีข้อจำกัดในเรื่องช่องทางที่จะเข้าถึงผู้บริโภค และมีภาพลักษณ์ที่ไม่ดีต่อผู้บริโภค

3.3 บทบาทของภาครัฐในการกำกับดูแลธุรกิจบัตรเครดิตสินเชื่อส่วนบุคคล

การเติบโตของธุรกิจบัตรเครดิตและสินเชื่อส่วนบุคคล รวมถึงปริมาณหนี้คงค้างที่สูงขึ้นมาก ทำให้ทางการเริ่มมีความกังวลว่าอาจก่อให้เกิดปัญหาเกี่ยวกับระบบเศรษฐกิจของประเทศ โดยเฉพาะประเด็นในเรื่องคุณภาพของพอร์ตสินเชื่อของผู้ประกอบการและการให้ความคุ้มครองต่อผู้บริโภค ดังนั้น ภาครัฐเข้ามากำกับดูแลธุรกิจทั้งสองนี้มากขึ้น เพื่อชะลอหนี้ภาคครัวเรือน และช่วยควบคุมคุณภาพสินเชื่อโดยรวมให้ดีขึ้น นอกจากนี้ ก่อนที่รัฐจะเข้ามาควบคุมดูแลธุรกิจนี้ ลูกค้าย่างกลุ่มได้รับความเดือดร้อนในหลายรูปแบบ เช่น ถูกเรียกเก็บอัตราดอกเบี้ยและค่าธรรมเนียมในระดับที่สูงกว่าอัตราตลาด ถูกบังคับให้ทำตามเงื่อนไขการชำระคืนที่เข้มงวดเกินเหตุ ลูกค้าย่างกลุ่มนี้จึงเรียกร้องความเป็นธรรมจากรัฐ ให้ความคุ้มครองกำกับดูแลธุรกิจนี้เช่นเดียวกับการควบคุมดูแลสถาบันการเงินที่รับฝากเงินจากประชาชนในระบบการเงินของประเทศ เช่น ธนาคารพาณิชย์และบริษัทเงินทุน

หลังจากนั้นภาครัฐจึงได้เข้ามาควบคุมดูแลธุรกิจบัตรเครดิตเป็นครั้งแรกในปี พ.ศ. 2545 โดยกระทรวงการคลังได้ออกประกาศกฎเกณฑ์เพื่อกำกับดูแลธุรกิจบัตรเครดิต โดยอาศัยอำนาจตามกฎหมายของคณะปฏิวัติ หรือ ปว.58 ที่คุ้มครองผู้บริโภค (26 มกราคม 2515) มาตรา 5 นอกจากนี้ ธนาคารแห่งประเทศไทยยังได้กำหนดรายละเอียดปลีกย่อยของกฎเกณฑ์ในการกำกับดูแลธุรกิจบัตรเครดิตอีกหลายประการ นับว่าเป็นการตอบรับความต้องการของหลาย ๆ ฝ่าย ทำให้ผู้ประกอบการธุรกิจบัตรเครดิตต้องพยายามหาช่องทางอื่นที่ไม่ให้เกิดผลกระทบต่อฐานของลูกค้า ประกอบกับความต้องการสินเชื่อของผู้บริโภคยังต้องการสภาพคล่องอยู่ ทำให้ธุรกิจสินเชื่อเพื่อการบริโภคที่ไม่มีหลักประกันโดยเฉพาะธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคลมีการแข่งขันกันมากขึ้นและเติบโตมาอย่างต่อเนื่อง จนในที่สุดในเดือนมิถุนายน 2548 กระทรวงการคลังจึงได้ประกาศใช้กฎหมาย ปว. 58 เป็นครั้งที่ 2 เพื่อควบคุมธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคลแบบไม่มีหลักประกัน (รายละเอียดในภาคผนวก ก) โดยการประกาศใช้กฎหมายดังกล่าวทั้ง 2 ครั้ง มีสาระสำคัญ ดังได้สรุปไว้ในตารางที่ 3.6

ตารางที่ 3.6

สรุปกฎเกณฑ์ของภาครัฐในการกำกับดูแลผู้ประกอบการธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคล

ธุรกิจบัตรเครดิต	ธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับ
<p>1. ให้ผู้ประกอบการธุรกิจที่มีใบอนุญาต (Non-bank) อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) เช่นเดียวกับสถาบันการเงิน เช่น ธนาคารพาณิชย์ และบริษัทเงินทุน</p> <p>2. กำหนดรายได้หรือกระแสเงินสดขั้นต่ำสำหรับผู้ถือบัตรเครดิตที่ 15,000 บาทต่อเดือน</p>	<p>1. เกณฑ์กำหนดเพดานอัตราดอกเบี้ย ค่าปรับ และค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ของผู้ประกอบการรวมกันต้องไม่เกินร้อยละ 28 ต่อปี (Effective Rate) ในขณะที่อัตราดอกเบี้ยเรียกเก็บต้องไม่เกินกว่าที่กฎหมายกำหนดไว้ที่ร้อยละ 15 ต่อปี อย่างไรก็ตาม เพดานอัตราดอกเบี้ยดังกล่าวยังไม่นับรวมค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นตามจริง ซึ่ง</p>
<p>3. กำหนดเพดานอัตราดอกเบี้ย ค่าปรับ ค่าธรรมเนียมและค่าบริการสำหรับสินเชื่อบัตรเครดิตที่มียอดคงค้างผิดนัดชำระ เมื่อคำนวณรวมกันแล้วไม่เกินร้อยละ 20 ต่อปี</p> <p>4. กำหนดขอบเขตค่าธรรมเนียมการเบิกถอนเงินสดล่วงหน้าได้ไม่เกินร้อยละ 3 ของจำนวนเงินสดการเบิกถอนนั้น</p> <p>5. กำหนดให้ผู้ถือบัตรต้องชำระหนี้ขั้นต่ำในแต่ละงวดไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 จากเดิมที่กำหนดไว้ร้อยละ 5 ของยอดคงค้างทั้งสิ้น</p> <p>6. กำหนดคุณสมบัติผู้ประกอบการธุรกิจต้องมีเงินจดทะเบียนไม่ต่ำกว่า 100 ล้านบาท</p>	<p>ผู้ประกอบการสามารถเรียกเก็บจากลูกค้าได้พอสมควรแก่เหตุ</p> <p>2. กำหนดวงเงินกู้ไม่เกิน 5 เท่าของรายได้ของผู้บริโภคเฉลี่ยต่อเดือน หรือของกระแสเงินสดหมุนเวียนในบัญชีเงินฝากกับสถาบันการเงินเฉลี่ยต่อเดือน เป็นระยะเวลาไม่ต่ำกว่า 6 เดือน</p> <p>3. กำหนดให้มีการพิจารณารายละเอียดต่าง ๆ เกี่ยวกับกระบวนการให้สินเชื่อและวงเงินอนุมัติสินเชื่อที่เหมาะสม ได้แก่ การพิจารณาข้อมูลเครดิต การจัดตั้งศูนย์ข้อมูลระหว่างผู้ประกอบการ เพื่อประโยชน์ในการรับทราบข้อมูลของลูกค้าระหว่างกัน เป็นต้น</p> <p>4. ข้อกำหนดอื่น ๆ เพื่อคุ้มครองสิทธิผู้บริโภค เช่น ผู้ประกอบกิจการจะต้องดำเนินการ</p>

ธุรกิจบัตรเครดิต	ธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับ
<p>7. บังคับให้ผู้ประกอบธุรกิจต้องแจ้งให้ผู้ถือบัตรเครดิตทราบล่วงหน้าเกี่ยวกับค่าธรรมเนียมอื่น ๆ ในการใช้บัตร เช่น ค่าธรรมเนียมแรกเข้า ค่าธรรมเนียมรายปี</p> <p>8. กำหนดให้ผู้ประกอบธุรกิจจัดทำตารางแสดงภาระหนี้เพื่อให้ผู้บริโภคมีข้อมูลประกอบการตัดสินใจในการกู้เงิน และจัดทำใบเสร็จรับเงินที่แสดงทั้งเงินต้นและดอกเบี้ย ทั้งในส่วนของได้ชำระแล้ว ส่วนที่ค้างชำระ และส่วนที่ยังไม่ถึงกำหนดชำระ เพื่อให้ผู้บริโภคมีหลักฐานสามารถตรวจสอบได้</p> <p>9. กำหนดหลักเกณฑ์มิใช่มีการออกบัตรเครดิตโดยที่ลูกค้ามิได้ร้องขอ</p>	<p>ตรวจสอบข้อเรียกร้องของลูกค้าให้แล้วเสร็จภายใน 7 วัน การติดต่อลูกค้าภายในเวลาที่กำหนด คือระหว่างเวลา 8.00 – 20.00 ในวันจันทร์ – ศุกร์ และระหว่างเวลา 8.00 – 18.00 ในวันหยุดราชการ</p> <p>5. การกำหนดนิยามของสินเชื่อภายใต้การกำกับจะเน้นไปยังสินเชื่อประเภทที่ไม่มีลักษณะที่รวมถึงสินเชื่อที่เกิดจากการให้เช่าซื้อ หรือให้เช่าแบบลีสซิงในสินค้าที่ผู้ประกอบธุรกิจมิได้จำหน่ายเป็นทางการค้าปกติ แต่ไม่รวมถึงการให้สินเชื่อเช่าซื้อหรือให้เช่าซื้อแบบลีสซิง ในสินค้าประเภทรถยนต์ และรถจักรยานยนต์ สินเชื่อที่อยู่อาศัย สินเชื่อเพื่อการศึกษา สินเชื่อเพื่อทำงานในต่างประเทศ สินเชื่อเพื่อรักษาพยาบาล และสินเชื่อเพื่อสวัสดิการพนักงาน</p>

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย

หลังจากนั้น ในเดือนสิงหาคม 2550 ธปท.ได้ออกกฎควบคุมผู้ประกอบธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคล เพิ่มเติมในเรื่องแนวทางปฏิบัติในการติดตามทวงถามหนี้ เนื่องจากเกิดข้อเรียกร้องจากผู้ใช้บริการสินเชื่อถึงปัญหาการติดตามทวงถามหนี้ของผู้ประกอบการบางรายที่มีการติดตามทวงหนี้ที่ไม่เหมาะสม เช่น ถูกทวงถามกดดันโดยพนักงานที่ติดตามทวงหนี้ ด้วยวิธีการต่าง ๆ คำพูดไม่สุภาพ ข่มขู่ด้วยวาจา ติดตามทวงหนี้ที่บ้านและที่ทำงานให้ได้รับความอับอาย สร้างความเครียดกระทบต่อจิตใจและหน้าที่การงาน และมีการเรียกเก็บค่าใช้จ่ายที่สูงเนื่องจากการติดตามทวงหนี้หรือค่าปรับ ทำให้ภาระหนี้ของลูกค้าเพิ่มขึ้น โดยแนวทางปฏิบัติในการติดตามทวงหนี้ มีสาระสำคัญดังรายละเอียดภาคผนวก ก.

ต่อมาในเดือนกุมภาพันธ์ 2551 พ.ร.บ.ธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. 2551 ได้ลงประกาศในราชกิจจานุเบกษา หลังจากที่ได้ผ่านการพิจารณาร่างกฎหมายดังกล่าวในทุกขั้นตอน และมีผลบังคับใช้อย่างเป็นทางการเมื่อเดือนสิงหาคม 2551 ที่ผ่านมา การตรากฎหมายฉบับนี้ มีจุดประสงค์เพื่อปรับปรุงมาตรการในการกำกับดูแลสถาบันการเงินให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์แวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป พ.ร.บ.ฉบับนี้ได้รวมกฎหมาย 2 ฉบับเข้าด้วยกันคือ พ.ร.บ.การธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. 2505 และ พ.ร.บ.การประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. 2522 ดังนั้น คำว่า “ธุรกิจสถาบันการเงิน” ตามพ.ร.บ.ฉบับนี้ จึงมีความครอบคลุมทั้งธุรกิจธนาคารพาณิชย์ ธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ ตลอดจนการประกอบธุรกิจของสถาบันการเงินเฉพาะกิจด้วย

ทั้งนี้ ศูนย์วิจัยกสิกรไทย² ได้สรุปสาระสำคัญของ พ.ร.บ.ธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. 2551 ซึ่งแตกต่างจากพ.ร.บ.การธนาคารพาณิชย์เดิม รวมทั้งผลกระทบต่อผู้เกี่ยวข้อง แต่ในที่นี้จะสรุปมาเฉพาะผลกระทบที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคล ซึ่งมีสาระสำคัญ ดังต่อไปนี้

1) นิยามสถาบันการเงินขยายขอบเขตกว้างขึ้น ดังนั้น กฎหมายใหม่ฉบับนี้จึงครอบคลุมสถาบันการเงินทุกประเภทที่รับท.มีอำนาจในการกำกับดูแล ทำให้รับท.มีอำนาจในการดูแลธุรกิจ Non-bank ได้มากขึ้น เนื่องจากธุรกิจดังกล่าวเกี่ยวข้องกับการให้บริการสินเชื่อ หรือทำธุรกิจทางการเงิน เช่น ธุรกิจบัตรเครดิตและสินเชื่อส่วนบุคคล ธุรกิจแบบการให้เช่าแบบลีสซิ่ง และการให้เช่าซื้อ และธุรกิจแฟคตอริง เป็นต้น ดังนั้น รับท.จึงมีอำนาจในการกำกับดูแลธุรกิจการเงินลักษณะดังกล่าวนี้ ผ่านการเสนอตราพระราชกฤษฎีกาโดยไม่ต้องอาศัยอำนาจทางอ้อมผ่าน ปว. 58 เหมือนแต่ก่อน ซึ่งอำนาจที่เพิ่มขึ้นนี้อาจนำมาสู่การกำหนดกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ที่มีรายละเอียดมากกว่าปัจจุบันได้ หากรับท.เห็นสมควร การแก้ไขกฎหมายในลักษณะดังกล่าวสะท้อนเจตนารมณ์ของผู้กำกับดูแลสถาบันการเงินที่ให้ความสำคัญและต้องการติดตามความเคลื่อนไหวของสินเชื่อเพื่อการบริโภคอย่างใกล้ชิดต่อไป อันอาจจำกัดการเติบโตของสินเชื่อดังกล่าวหากมีการขยายตัวสูงเกินไป หรือชี้ถึงพฤติกรรมการใช้จ่ายที่ไม่สมเหตุผลผลของประชาชน อันอาจทำให้ปัญหาหนี้ภาคครัวเรือนเพิ่มขึ้น ที่จะส่งผลกระทบต่อเสถียรภาพทางเศรษฐกิจในระยะยาว

---

² ศูนย์วิจัยกสิกรไทย ปีที่ 14 ฉบับที่ 2044 วันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2551

2) มีการกำหนดมาตรการคุ้มครองผู้บริโภค เช่น ภายใต้กฎหมายใหม่ มาตรา 39 -40 ธปท. สามารถกำหนดให้สถาบันการเงินปฏิบัติตามสำหรับการให้บริการ หรือทำธุรกรรมต่าง ๆ กับประชาชน เช่น การรับฝากเงิน การกู้ยืม การลงทุน การให้สินเชื่อ การทำนิติกรรมกับประชาชน การค้าประกันด้วยบุคคล รวมทั้งการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับสถาบันการเงิน นอกจากนี้ สถาบันการเงินต้องแสดงรายละเอียดการคำนวณค่าบริการรายปีต่าง ๆ ให้ประชาชนทราบ ซึ่งถือเป็นมาตรการเสริมในการดูแลการประกอบธุรกิจของสถาบันการเงินให้มีความเป็นธรรมและโปร่งใสต่อผู้ใช้บริการ

3) บทลงโทษมีความรุนแรงขึ้น มีทั้งโทษจำคุกและปรับที่รุนแรงขึ้นกว่าเดิม ไม่ว่าจะมีความผิดของสถาบันการเงิน ความผิดของตัวบุคคล และกรรมการ ผู้จัดการ ที่ไม่ปฏิบัติตามที่กฎหมายกำหนด ซึ่งเป็นการกระตุ้นให้สถาบันการเงินและผู้ที่เกี่ยวข้องเพิ่มความระมัดระวังในการประกอบธุรกิจให้มากขึ้น

โดยสรุปการบังคับใช้ พ.ร.บ. ธุรกิจสถาบันการเงินดังกล่าว จะส่งผลดีต่อการกำกับดูแลสถาบันการเงินของทางการ โดยเฉพาะธปท. ให้มีความเป็นอิสระและมีประสิทธิภาพมากขึ้น นอกจากนี้ ภาพรวมในการกำกับดูแลสถาบันการเงินที่ครอบคลุมและเคร่งครัดขึ้น ยังสะท้อนเจตนารมณ์ของทางการว่าเมื่อธนาคารพาณิชย์และสถาบันการเงินประกอบธุรกิจได้กว้างขึ้น มีการแสวงหากำไรที่หลากหลายขึ้นก็จะต้องมีความรับผิดชอบต่อผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมากขึ้นตามไปด้วย ซึ่งถือเป็นการสร้างบรรทัดฐานใหม่ในการประกอบธุรกิจการเงินที่จะเพิ่มความเชื่อมั่นให้แก่ผู้บริโภคตลอดจนนักลงทุนทั้งในและต่างประเทศต่อสถาบันการเงินของไทย

หลังการประกาศใช้ พ.ร.บ.ธุรกิจสถาบันการเงินฉบับใหม่ ธปท.ได้ออกประกาศ เรื่องการกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในการประกอบธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับสำหรับสถาบันการเงินฉบับใหม่ เพื่ออ้างอิงอำนาจตามกฎหมายให้สอดคล้องกับ พ.ร.บ.ธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. 2551 ซึ่งอาศัยอำนาจตามมาตรา 39 มาตรา 41 และมาตรา 71 และเป็นการรวบรวมประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยที่เกี่ยวข้องกับการประกอบธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคล ภายใต้การกำกับมาประมวลให้อยู่ในฉบับเดียวกัน โดยสาระสำคัญของหลักเกณฑ์ไม่มีการเปลี่ยนแปลงจากหลักเกณฑ์เดิม พร้อมทั้งประกาศยกเลิกประกาศหนังสือเวียนจำนวน 4 ฉบับที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีรายละเอียดแสดงไว้ในภาคผนวก ก.

3.4 ผลกระทบจากนโยบายภาครัฐต่อธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคล

3.4.1 ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎเกณฑ์ที่ใช้ในการกำกับดูแล มีดังนี้

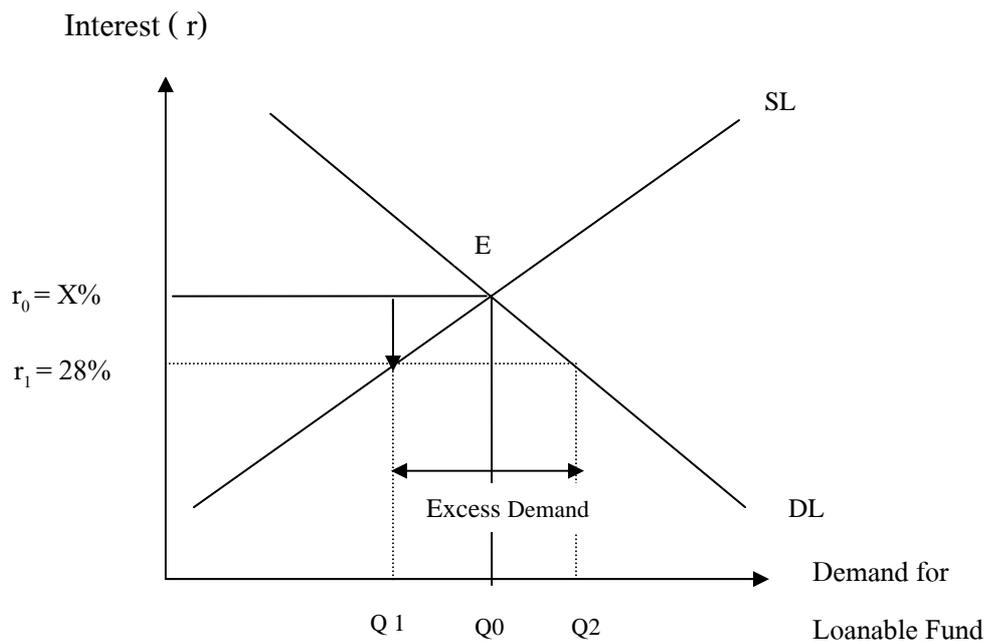
1) การกำหนดเพดานอัตราดอกเบี้ย ค่าปรับ และค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ของผู้ประกอบการรวมกันต้องไม่เกินร้อยละ 28 ต่อปี (Effective Rate) สำหรับธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคล ซึ่งเป็นสินเชื่อเพื่อผู้บริโภคระดับล่างที่มีรายได้น้อยและปานกลาง ซึ่งเป็นกลุ่มลูกค้าที่มีความเสี่ยงค่อนข้างสูงเนื่องจากสินเชื่อส่วนบุคคลเป็นสินเชื่อที่ไม่มีทรัพย์สินหรือหลักทรัพย์ค้ำประกัน ผลจากการกำหนดเพดานดอกเบี้ยดังกล่าว มีผลให้ผู้ประกอบการได้รับผลตอบแทนลดลงจากเดิม ถ้าหากยังปล่อยสินเชื่อให้กับลูกค้าที่มีระดับรายได้น้อย ทำให้ผู้ประกอบการมีความเสี่ยงเพิ่มขึ้นไม่คุ้มกับอัตราดอกเบี้ยที่ทางการกำหนด อาจจะทำให้ผู้ประกอบการที่มีลูกค้ากลุ่มเป้าหมายที่มีรายได้น้อยเปลี่ยนเป้าหมายเป็นกลุ่มลูกค้าที่มีรายได้สูงกว่าแทน โดยมีสาเหตุสำคัญจากปัจจัย 2 ประการ กล่าวคือ ประการแรก ในการประกอบธุรกิจประเภทนี้มีต้นทุนที่ใช้ในการคิดดอกเบี้ยที่สำคัญ คือ ต้นทุนการดำเนินงาน (Operation Cost) ซึ่งส่วนใหญ่เป็นต้นทุนคงที่ (Fixed Cost) ดังนั้นหากขนาดของสินเชื่อที่ปล่อยออกไปมีขนาดเล็กจะทำให้เมื่อเทียบเป็นสัดส่วนต่อต้นทุนการดำเนินงานแล้ว จะทำให้ค่าใช้จ่ายต่อสินเชื่อที่มีขนาดเล็กนั้นสูงเมื่อเทียบกับการให้สินเชื่อที่มีขนาดใหญ่ ซึ่งการให้บริการแก่ผู้ที่มีรายได้น้อยส่วนใหญ่เป็นการให้สินเชื่อที่มีขนาดเล็กกว่าผู้ที่มีรายได้สูง เนื่องจากข้อจำกัดของรายได้ ประการที่สอง ผู้ที่มีรายได้น้อยมีความเปราะบางต่อความผันผวนทางเศรษฐกิจ ที่จะกระทบต่อความสามารถในการชำระหนี้ได้มากกว่าผู้ที่มีรายได้ที่สูงกว่า จากเหตุผลดังกล่าว แสดงให้เห็นว่า ต้นทุนในการให้สินเชื่อแก่ผู้ใช้บริการที่มีรายได้น้อยนั้น มีต้นทุนที่สูงกว่าผู้ที่มีรายได้สูง ทำให้ผู้ประกอบการต้องลดภาระต้นทุนจากความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นเสีย (Default Risk) ลง โดยการไม่ปล่อยสินเชื่อให้แก่ผู้ที่มีรายได้น้อย หากมีการกำหนดเพดานอัตราดอกเบี้ยจากหน่วยงานกำกับดูแลที่ไม่สะท้อนถึงต้นทุนที่ถูกต้อง ซึ่งจะทำให้ผู้ใช้บริการที่มีรายได้น้อยเสมือนถูกบังคับให้ไปใช้บริการสินเชื่อในระบบ

จากภาพที่ 3.3 แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างอุปทานการให้สินเชื่อของผู้ประกอบการ (Supply of Loanable Funds) และอุปสงค์สำหรับสินเชื่อของผู้บริโภค (Demand for Loanable Funds) ในระบบการเงิน โดยที่จุด E คือจุดที่อุปสงค์และอุปทานเท่ากัน ทำให้เกิดดุลยภาพ (Equilibrium) โดยมีอัตราดอกเบี้ยเท่ากับ r_0 และมีปริมาณสินเชื่อที่ Q_0 แต่เมื่อภาครัฐ

กำหนดเพดานดอกเบี้ยที่ r_1 คืออัตราดอกเบี้ยลดลง ทำให้ผู้ประกอบการต้องการให้สินเชื่อที่ปริมาณเพียง Q_1 แต่ความต้องการสินเชื่อของผู้บริโภคเพิ่มขึ้นที่ปริมาณ Q_2 ทำให้เกิดอุปสงค์ส่วนเกิน (Excess Demand) เท่ากับปริมาณ $Q_2 - Q_1$ ซึ่งจะทำให้ผู้บริโภคกลุ่มนี้ยังมีความต้องการสินเชื่ออยู่ต้องหาแหล่งสินเชื่ออื่น ๆ เพื่อตอบสนองความต้องการของตนเอง เช่น แหล่งเงินทุนจากระบบ ซึ่งมีอัตราดอกเบี้ยสูง ทำให้กลุ่มผู้บริโภคกลุ่มนี้ต้องรับภาระหนักขึ้น เป็นต้น ในขณะที่ความต้องการสินเชื่อยังมีอยู่ด้านผู้ประกอบการเองก็พยายามคิดค้นกลยุทธ์ใหม่ ๆ เพื่อหลีกเลี่ยงกฎเกณฑ์ของทางการ เช่น ปรับค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เพิ่มขึ้น และยังสามารถทำการขยายส่วนแบ่งตลาดได้ต่อไป

ภาพที่ 3.3

ดุลยภาพของสินเชื่อส่วนบุคคลในระบบและการกำหนดเพดานอัตราดอกเบี้ย

ดังนั้น การกำหนดเพดานดอกเบี้ย แม้ว่าด้านหนึ่งจะช่วยให้คุณภาพสินเชื่อส่วนบุคคลของผู้ประกอบการดีขึ้น และช่วยคุ้มครองผู้บริโภคให้ได้รับความเป็นธรรมมากขึ้น แต่อีกด้านหนึ่งมีผลให้ผู้ประกอบการมีรายได้ดอกเบี้ยที่ไม่สอดคล้องกับภาระต้นทุนจากการปล่อยสินเชื่อให้แก่ลูกค้าที่มีความเสี่ยงสูง ผลตามมาก็คือ ผู้ประกอบการธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคลจะไม่สามารถบริหารจัดการด้านราคาตามความเสี่ยงที่แท้จริงของลูกค้า ดังนั้น ผู้ประกอบการจึงมีความระมัดระวังและเข้มงวดมากขึ้นในการปล่อยสินเชื่อให้แก่ลูกค้าที่มีความเสี่ยงสูง ทำให้ลูกค้าที่ต้องการสินเชื่อแต่

ไม่ได้รับสินเชื่อต้องหันไปพึ่งแหล่งเงินกู้นอกระบบ ซึ่งจากการศึกษาถึงผลการกำหนดเพดาน ดอกเบี้ยของทั้งประเทศสหรัฐอเมริกา สหราชอาณาจักร และญี่ปุ่น (โชติชัย สุวรรณภรณ์ และ มนูญ พุทวงศ์, 2547) แสดงให้เห็นถึงปัญหาต่าง ๆ ที่จะตามมาจากการกำหนดเพดานดอกเบี้ย เช่น ปัญหาทางสังคม ปัญหาอาชญากรรม เป็นต้น

2) การกำหนดวงเงินกู้สูงสุดไม่เกิน 5 เท่าของรายได้ การกำหนดวงเงินสินเชื่อ สูงสุดต่อคนต่อผู้ประกอบการนั้น ไม่ทำให้หนี้ภาคครัวเรือนลดลง เนื่องจากไม่สามารถป้องกันการ ใช้จ่ายเกินตัวของลูกค้าและลดความเสี่ยงของผู้ประกอบการลงได้ ผลของการกำหนดวงเงินทำให้ ผู้บริโภคที่มีความต้องการสินเชื่อมากกว่าวงเงินที่กำหนด จะขอสินเชื่อจากผู้ประกอบการรายอื่น เพิ่ม ซึ่งในทางปฏิบัติจะพบว่าผู้บริโภคมักจะใช้บริการจากผู้ประกอบการมากกว่า 1 รายเพื่อเสริม สภาพคล่องของตนเอง โดยที่ผู้ประกอบการก็ได้พิจารณาวงเงินที่มีอยู่กับผู้ประกอบการรายอื่น ด้วย หากคิดรวมวงเงินทั้งหมดแล้วผู้บริโภคบางรายอาจมีหนี้สินเกินความสามารถที่แท้จริงในการ ชำระหนี้ พฤติกรรมการใช้สินเชื่อส่วนบุคคลโดยใช้วงเงินจากผู้ประกอบการมากกว่า 1 แห่งของ ผู้บริโภคอาจนำไปสู่ปัญหาทางการเงินได้เช่นกัน

3) การกำหนดขนาดของเงินลงทุนของบุคคลและนิติบุคคล การกำหนดให้บุคคล สามารถจดทะเบียนเพื่อประกอบธุรกิจนี้ได้ เป็นแนวทางหนึ่งที่จะช่วยให้ผู้ประกอบการสินเชื่อ ส่วนบุคคลที่อยู่นอกระบบและต้องการเข้ามาสู่ในระบบมีโอกาสมากขึ้น แต่อย่างไรก็ตามในการ ประกอบธุรกิจลักษณะนี้ต้องมีการบริหารความเสี่ยง โดยการกระจายความเสี่ยงของสินเชื่อไปยัง ผู้ใช้บริการหลายกลุ่ม ซึ่งต้องมีขนาดของสินเชื่อขนาดใหญ่ ซึ่งจะทำให้ผู้ประกอบการรายย่อย ได้รับผลกระทบมากและไม่สามารถทำธุรกิจภายใต้ข้อจำกัดทางด้านเพดานดอกเบี้ยได้ หรือ ดำเนินธุรกิจต่อไปได้ยากอาจต้องเลิกกิจการไป และจะส่งผลให้ผลประกอบการที่เป็นบุคคล หลีกเลียงการเข้ามาจดทะเบียนทำธุรกิจ

3.4.2 ผลของนโยบายภาครัฐที่มีต่อผู้ประกอบการธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคล

ผลของการกำหนดกฎเกณฑ์ของภาครัฐ มีผลทำให้ผู้ประกอบการธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคลเกิดการปรับตัวในด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1) การปรับตัวของผู้ประกอบการหลังจากภาครัฐกำหนดเพดานอัตราดอกเบี้ย
แนวทางนี้ทำให้ผู้ประกอบการสินเชื่อส่วนบุคคลหลีกเลี่ยงที่จะให้สินเชื่อแก่ผู้ที่มีรายได้น้อยโดย
การกำหนดรายได้ขั้นต่ำของผู้กู้ให้สูงขึ้น เช่น บริษัทที่ซีบาย จำกัด (มหาชน) ได้มีการเปลี่ยนแปลง
เงื่อนไขรายได้ขั้นต่ำของลูกค้าจากเดิม 4,000 บาท เปลี่ยนเป็นรายได้ขั้นต่ำ 7,000 บาท (กรุงเทพ
ธุรกิจ, 28 มิถุนายน 2550, น.20) ผู้ประกอบการต้องลดภาระต้นทุนโดยการหลีกเลี่ยงการให้
สินเชื่อแก่ผู้ที่มีรายได้น้อย เพื่อทำให้มีต้นทุนเฉลี่ยลดลงให้ต่ำกว่าเพดานอัตราดอกเบี้ยที่
ทางการกำหนด ดังนั้นแนวทางนี้จะทำให้ผู้ที่มีรายได้น้อยถูกลดโอกาสในการเข้ามาใช้บริการ
สินเชื่อในระบบ ซึ่งจะสวนทางกับแนวทางที่รัฐบาลต้องการเพิ่มโอกาสให้ผู้ที่มีรายได้น้อยเข้าถึง
แหล่งสินเชื่อในระบบมากขึ้น

2) การปรับตัวของผู้ประกอบการหลังจากภาครัฐกำหนดอัตราวงเงินกู้ไม่เกิน 5 เท่า
ของรายได้ มาตรการดังกล่าวนี้มิได้มีผลกระทบต่อผู้ประกอบการสินเชื่อส่วนบุคคลมากนัก
เนื่องจากวงเงินที่กำหนดเป็นวงเงินกู้ที่ผู้ประกอบการแต่ละรายสามารถที่จะทำการอนุมัติได้ มิใช่วง
เงินกู้รวมของผู้กู้ เช่น ผู้กู้มีฐานเงินเดือน 10,000 บาท ปัจจุบันมีสินเชื่อส่วนบุคคลคงค้างกับบริษัท
เอ จำกัด 30,000 บาท ต่อมาถูกค้ำยื่นเรื่องขอสินเชื่อส่วนบุคคลกับบริษัทบี จำกัด (มหาชน) การ
พิจารณาวงเงินกู้ของบริษัทบี จำกัด สามารถพิจารณาวงเงินกู้ไม่เกิน 5 เท่าของรายได้ คือ 50,000
บาท โดยมีได้นำยอดวงเงินกู้ที่มีอยู่ 30,000 บาท มาเป็นเงื่อนไขในการพิจารณาวงเงินกู้

3) การปรับตัวของผู้ประกอบการหลังจากการกำหนดการคุ้มครองผู้บริโภค เช่น การ
ประกาศอัตราดอกเบี้ยและค่าธรรมเนียมต่าง ๆ แก่ผู้บริโภค ซึ่งมาตรการดังกล่าวบริษัท
ผู้ประกอบการสินเชื่อส่วนบุคคลต้องทำการวางกฎเกณฑ์ที่ทางภาครัฐกำหนด มาตรการดังกล่าว
มิได้มีผลกระทบต่อผู้ประกอบการสินเชื่อส่วนบุคคลมากนัก แต่เป็นผลดีต่อผู้บริโภคโดยตรง
มากกว่าที่จะได้รับทราบข้อมูลต่าง ๆ เช่น อัตราดอกเบี้ย ค่าธรรมเนียมต่าง ๆ และเงื่อนไขในการ
ขอสินเชื่อที่ผู้ประกอบการควรที่จะได้รับทราบ เพื่อประโยชน์ในการตัดสินใจเลือกใช้บริการของ
ผู้บริโภค ส่วนแนวทางปฏิบัติในการทวงหนี้ ทำให้ผู้ประกอบการในระบบต้องทบทวนทำความเข้าใจ
เข้าใจแนวทางปฏิบัติในการติดตามทวงหนี้กับบริษัทที่ติดตามทวงหนี้ให้ทวงหนี้ด้วยความ
ระมัดระวังไม่ให้เกิดการร้องเรียนเกิดขึ้น